

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱/۳/۸	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) زبان‌شناسی (۴ نمره)	
۱	در هر یک از موارد زیر کدام قواعد ترکیب رعایت نشده است؟ الف) گوسفندان، خانه‌ای خریدند.	۰/۲۵
	ب) «لسان‌الغیب» لقب کیست؟ - شهر ما خانه‌ی ماست.	۰/۲۵
	پ) مجمع تشخیص مصلحت نظام این موضوع را بررسی کردند.	۰/۲۵
۲	سرواژه (علامت اختصاری) «سامانه‌ی احراز هویت تحصیلی» را بنویسید.	۰/۲۵
۳	هر یک از واژه‌های مشخص شده در بیت‌های زیر مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان شده است؟	
	الف) گر ایدون که دستور باشد کنون	۰/۲۵
	ب) حاصلی نیست به جز غم ز جهان خواجو را	۰/۲۵
۴	کدام یک از موارد زیر «شعر منظوم» است؟	۰/۲۵
	الف) بفرمود تا زین بر اسپ سیاه	
	ب) ای صبح‌دم، ببین که کجا می‌فرستمت	
	الف) نهادند و بردند نزدیک شاه	
	ب) نزدیک آفتاب وفا می‌فرستمت	
۵	در هر یک از عبارت‌های زیر از کدام نقش زبان استفاده شده است؟ الف) وقتی با مفاهیم عام و انتزاعی حکم کلی صادر می‌کنیم.	۰/۲۵
	ب) با خود گفتم: «به راستی چگونه می‌توانم انسان شایسته‌ای باشم؟»	۰/۲۵
	پ) آیا می‌دانید در خرداد امسال شاهد یک پدیده‌ی نجومی خواهیم بود؟	۰/۲۵
۶	رابطه‌ی معنایی دو واژه‌ی «ورزش» و «شنا» کدام است؟	۰/۲۵
	الف) تضمّن	
	ب) مترادف	
	پ) تضاد	
۷	هر یک از واژه‌های زیر با چه شیوه‌ای ساخته شده‌اند؟ الف) کارانه:	۰/۵
	ب) گلاب:	
۸	الگوی هجایی واژه‌ی «خویشاوند» را بنویسید.	۰/۷۵

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱/۳/۸	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۹	(ب) نگارش (۵ نمره) عبارت‌های زیر را ویرایش کنید.	
	الف) احساس نفرت به دیگران، ناخوشایند است. ب) نتایجی که امروز به دست آمد، را گزارش می‌کنم. پ) مربیان دو تیم به منظور شرکت در مسابقه‌ی مطبوعاتی اعلام آمادگی کردند. ت) آل بویه بغداد را فتح و پس از برکنار کردن خلیفه پسرش را به جای او برگماردند.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۰	هر یک از جمله‌های زیر را کدام آرایه‌ی ادبی به نوشته‌ی هنری تبدیل کرده‌است؟ الف) صدای شکستن گل، نوروز را به یاد می‌آورد. ب) امیدوارم بهار آرزوی دوستان به زودی فرارسد. ج) نادرستی و نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید. د) نوشته‌های تحقیقی حاصل تأملات درونی هستند.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
	ب) عام‌ترین و رایج‌ترین راه تشریح طرح پرسش‌هایی در مورد ابعاد مختلف یک پدیده است. در ساخت طنز، نام دیگر تقلید از آثار ادبی چیست؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۱	همه‌ی شیوه‌های طنز بر چه پایه‌ای استوار هستند؟	۰/۲۵
۱۲	کدام یک از گزینه‌ها سرگذشت‌نامه نیست؟	۰/۲۵
۱۳	الف) چشمه‌ی روشن ب) ریحانه‌الادب ج) لب‌الالباب د) احصاءالعلوم	۰/۲۵
۱۴	دو مورد از روش‌های گردآوری اطلاعات را در نوشتن «زندگی‌نامه» بنویسید.	۰/۵
۱۵	بیت زیر را بازگردانی کنید.	۰/۵
۱۶	اگر هوشمندی به معنی گرای مهم‌ترین قابلیت نرم‌افزار «نمایه» چیست؟	۰/۵
۱۷	هر یک از تعریف‌های گروه «الف» مربوط به کدام نوع سند در گروه «ب» است؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۷۵
	الف) هرگاه کسی بخواهد انجام امور حقوقی شخصی خود را به دیگری واگذار کند، نوشته می‌شود. ب) اجاره‌نامه ۲) از کسانی که از یک موضوع آگاهی دارند، درخواست می‌شود اطلاعات خود را بنویسند و امضا کنند. ۳) معمولاً برای تصرف مکانی در مدتی معلوم و با شرایط مورد پذیرش دو طرف انجام می‌پذیرد. ت) وکالت‌نامه د) تعهدنامه ه) استشهادنامه	

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱/۳/۸	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	(پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱۹	واژه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. در گلستان سعدی سخنان و دلکش فراوان است. (نغز - نقض)	۰/۲۵
۲۰	کدام یک از واژه‌های زیر به تشدید نیاز دارد؟ (شفقت - فوق‌العاده - مشقت - قضات)	۰/۲۵
۲۱	در کدام گزینه همه‌ی واژه‌ها با تلفظ «معیار» نوشته شده‌اند؟ الف) جَرگه - هدیه - ثَبات ب) گُواه - وُجدان - بُقاع پ) عِمران - شِمال - چِنان ت) شَباهت - نِمونه - نُقاط	۰/۲۵
۲۲	در عبارت زیر، کدام واژه‌ها واج «میانجی» دارند؟ «حفظ هماهنگی در جامعه، نکته‌ای است که نیاکان ما بر آن تأکید داشتند.»	۰/۵
۲۳	با توجه به جمله‌ی زیر «فرایندهای واجی» خواسته شده را بنویسید. «روز سه‌شنبه، دوست عزیزم برای تمرین درس‌های املا و انشا به خانه‌ی ما می‌آید.» الف) کاهش: ب) ابدال در مصوت: پ) ابدال در صامت:	۰/۲۵
۲۴	در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی وجود دارد، درست هریک را بنویسید. گزاردن نعمت - محمل و بیهوده - خبری رنگ - غدار و فریفتگار - وقیئت و بدگویی - غایت القصوای مقصود - معادل و هم‌طراز - عتاب و خطاب - مکاس و چانه‌زدن - غیبه و فریاد - بطالت و بیهودگی - اجر و صواب.	۱
	(ت) دستور (۸ نمره)	
۲۵	با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «ما ورزش دوچرخه‌سواری را برای فصل تابستان مناسب می‌دانیم.» الف) این جمله از چند واژه تشکیل شده است؟ ب) این جمله از چند تکواژ تشکیل شده است؟ پ) هسته‌ی «گروه فعلی» را بنویسید. ت) هسته‌ی «گروه مفعولی» کدام واژه است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۶	«عرض کردن» شکل مؤذبانته‌ی «گفتن» درباره‌ی است.	۰/۲۵
۲۷	چرا در جمله‌ی «من دانشجو باید به فکر آینده‌ی خود باشم.» نمی‌توان نهاد جدا را حذف کرد؟	۰/۲۵
۲۸	در عبارت «چه بهتر، که هدف از آفرینش خود را بدانیم.» حذف چه قرینه‌ای صورت گرفته است؟	۰/۲۵
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی چهارم	

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱/۲/۸	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۲۹	مفرد واژه‌ی «مکاتیب» را بنویسید.	۰/۲۵
۳۰	فعل «داشتیم می‌دویدیم» را با حفظ شخص به زمان «مضارع التزامی» ببرید.	۰/۲۵
۳۱	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « پاکبازان واقعی، در روابط انسانی بی‌تفاوتی را جایز نمی‌شمارند و اگر پیشامد ناگواری برای هم‌نوعانشان روی دهد، از منافع خویش درمی‌گذرند.»	
	الف) ساختمان کدام فعل، مرکب است؟	۰/۲۵
	ب) ساختمان کدام فعل، پیشوندی است؟	۰/۲۵
	پ) نقش دستوری واژه‌ی «خویش» را بنویسید.	۰/۲۵
۳۲	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «ما که تمایل داشتیم از این استاد آموزش بگیریم به آقا رضا، برادرم، متوسل شدیم.»	
	الف) «بدل» را مشخص کنید.	۰/۲۵
	ب) کدام واژه «شاخص» است؟	۰/۲۵
۳۳	با توجه به جمله‌ی زیر موارد خواسته‌شده را بنویسید. « نویسنده در این داستان با زبان طنزآمیز، به نکوهش ویژگی دورویی می‌پردازد.»	
	الف) یک متمم اختیاری (قیدی):	۰/۵
	ب) یک متمم اجباری (فعلی):	
۳۴	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «رنگ آبی فیروزه‌ای در کاشی‌کاری بناهای اصفهان، یادآور آسمان است. گل‌ها و بوته‌ها از جنبه‌ی رمزی بسیار قوی برخوردارند.»	
	الف) کدام واژه «معطوف» است؟	۰/۲۵
	ب) کدام واژه «قید صفت» است؟	۰/۲۵
	پ) کدام واژه «صفت صفت» است؟	۰/۲۵
	ت) کدام واژه «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» است؟	۰/۲۵
۳۵	واژه‌ی «نوآموز» را در الگوی «..... + ←» قرار دهید.	۰/۲۵
۳۶	با توجه به جمله‌ی زیر موارد خواسته‌شده را بنویسید. «انسان فراموش‌کار که سرگرم کارهای مصنوعی و ساخته‌های پیچیده است، با یادآوری‌های نوروژ به دامن مادرش، طبیعت، برمی‌گردد.»	
	الف) یک واژه‌ی ساده:	
	ب) یک واژه‌ی مشتق:	
	پ) یک واژه‌ی مرکب:	
	ت) یک واژه‌ی مشتق - مرکب:	
۳۷	نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و اجزای جمله را در آن قرار دهید. «مطالعه‌ی ادبیات سرزمین‌ها، چگونگی تحولات فرهنگی ملت‌ها را به نسل جوان ما می‌آموزد.»	۱/۲۵
۲۰	جمع نمره	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۸
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۱	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	با تشکر از مصطفین محترم راهنمای تصحیح زیر صرفاً جهت هماهنگی در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد و به پاسخ‌های مشابه و درست دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.	
	الف) زبان‌شناسی (۴ نمره)	
۱	الف) قواعد معنایی (۰/۲۵) ب) قواعد کاربردی (۰/۲۵) پ) قواعد نحوی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	سأهت (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	الف) با از دست‌دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده‌است. (تحول معنایی) (۰/۲۵) ب) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۲۵)	۰/۵
۴	ب (ای صبح‌دم، بین...) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۵	الف) محمل اندیشه (۰/۲۵) ب) حدیث نفس (۰/۲۵) پ) ایجاد ارتباط (۰/۲۵)	۰/۲۵
۶	الف) تضمّن (۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	الف) اشتقاق (۰/۲۵) ب) ترکیب (۰/۲۵)	۰/۵
۸	صامت + مصوّت (۰/۲۵) ، صامت + مصوّت (۰/۲۵) ، صامت + صامت + صامت (۰/۲۵)	۰/۲۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۹	الف) احساس نفرت از دیگران، ناخوشایند است. (۰/۲۵) ب) نتایجی را که امروز به دست آمد، گزارش می‌کنم. (۰/۲۵) پ) مریبان دو تیم برای شرکت در مسابقه‌ی مطبوعاتی اعلام آمادگی کردند. (۰/۲۵) ت) آل بویه بغداد را فتح کردند و پس از برکنار کردن خلیفه پسرش را به جای او برگماردند. (۰/۲۵)	۱
۱۰	الف) حسن‌آمیزی (۰/۲۵) ب) تشبیه (۰/۲۵)	۰/۵
۱۱	الف) نادرست (۰/۲۵) ب) درست (۰/۲۵)	۰/۵
۱۲	نقیضه‌پردازی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۳	برهم‌زدن عادت‌ها (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۴	ت (احصاء العلوم) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۵	۱) مشاهدات شخصی ۲) پرسش از افراد مطلع ۳) مطالعه‌ی آثار فرد و برداشت از آن ۴) استفاده از منابع کتابخانه‌ای (ذکر دو مورد کافی است). هر کدام (۰/۲۵)	۰/۵
۱۶	اگر هوشمند هستی، به معنا (باطن) توجه کن؛ زیرا معنا ماندگار است نه صورت (ظاهر). (۰/۵)	۰/۵
۱۷	دسترسی به متن هم‌هی مقالات (۰/۵)	۰/۵
۱۸	۱) وکالت‌نامه (۰/۲۵) ۲) استشهادنامه (۰/۲۵) ۳) اجاره‌نامه (۰/۲۵)	۰/۲۵
	پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱۹	نغز (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۰	مشقت (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	الف (جرگه - هدیه - ثبات) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	نکته‌ای (۰/۲۵) نیاکان (۰/۲۵)	۰/۵
۲۳	الف) املا یا انشا (۰/۲۵) ب) خانه (۰/۲۵) پ) سه‌شنبه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۴	مهمل و بیپوده (۰/۲۵) ؛ وقیعت و بدگوی (۰/۲۵) ؛ قبه و فریاد (۰/۲۵) ؛ اجر و ثواب (۰/۲۵)	۱

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۳ / ۸
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۱	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	(ت دستور ۸ نمره)	
۱	الف) ۱۱ واژه (۰/۲۵) ب) ۱۸ تکواژ (۰/۲۵) پ) دان (۰/۲۵) ت) ورزش (۰/۲۵)	۲۵
۰/۲۵	خود (۰/۲۵)	۲۶
۰/۲۵	زیرا نهاد جدا با وابسته همراه است. (۰/۲۵)	۲۷
۰/۲۵	قرینه‌ی معنوی (۰/۲۵)	۲۸
۰/۲۵	مکتوب (۰/۲۵)	۲۹
۰/۲۵	بدویم (۰/۲۵)	۳۰
۰/۲۵	الف) روی دهد (۰/۲۵) ب) درمی‌گذرند (۰/۲۵) پ) مضاف‌الیه (۰/۲۵)	۳۱
۰/۵	الف) برادرم (برادر) (۰/۲۵) ب) آقا (۰/۲۵)	۳۲
۰/۵	الف) این داستان یا زبان طنزآمیز (۰/۲۵) ب) نکوهش ویژگی دورویی (۰/۲۵)	۳۳
	(توجه: به ذکر هسته‌های گروه‌ها نیز نمره تعلق می‌گیرد: داستان، زبان، نکوهش)	
۱	الف) بوته‌ها (۰/۲۵) ب) بسیار (۰/۲۵) پ) فیروزه‌ای (۰/۲۵) ت) اصفهان (۰/۲۵)	۳۴
۰/۲۵	صفت (۰/۲۵) + بن فعل (۰/۲۵) ← صفت (۰/۲۵)	۳۵
	الف) انسان، کارها (کار)، دامن، مادر، طبیعت (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵)	۳۶
	ب) مصنوعی، ساخته‌ها (ساخته)، پیچیده (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵)	
	پ) فراموش‌کار، سرگرم، نوروز (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵)	
۱	ت) یادآوری‌ها (یادآوری) (۰/۲۵)	۳۷
	جمله	
	نهاد	
	گزاره	
	مفعول	
	متنم	
	فعل	
	مطالعه‌ی ادبیات سرزمین‌ها (۰/۲۵)	
	چگونگی تحولات فرهنگی ملت‌ها را (۰/۲۵)	
	به نسل جوان ما (۰/۲۵)	
	می‌آموزد (۰/۲۵)	
۱/۲۵	(توجه: در همدی گروه‌ها به ذکر هسته‌ها نیز نمره تعلق می‌گیرد: مطالعه، چگونگی، نسل) رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	
۲۰	جمع نمره «خدا قوت»	